IP1 Arhitektura za znanje in razvoj

IP2 Arhitektura javnih stavb in sodobni družbeni izzivi

IP3 Arhitektura in urbani procesi

IP4 spomin, tradicija in kontinuiteta

IP5 Sodobne oblike bivanja

IP6 Materiali in procesi

IP7 Razširjene prakse arhitekture

Izbirni predmeti v **Modulu arhitektura** obravnavajo arhitekturo v odzivu na aktualne družbene in okoljske razmere. V ospredju so javne stavbe - stavbe za znanje, razvoj in druge družbene dejavnosti; sodobne bivanjske oblike, od modelov stanovanjske preskrbe do stanovanj; urbani procesi in arhitektura; razmerja med tradicijo, sodobnostjo in inovacijo v arhitekturi; razmislek o možnostih delovanja arhitekturne prakse. Predmeti skozi različne pristope in teme raziskujejo vlogo arhitekture v kontekstu trajnostnega razvoja, družbene pravičnosti in prostorske identitete.

MODUL ARHITEKTURA

ARHITEKTURA IP A-1

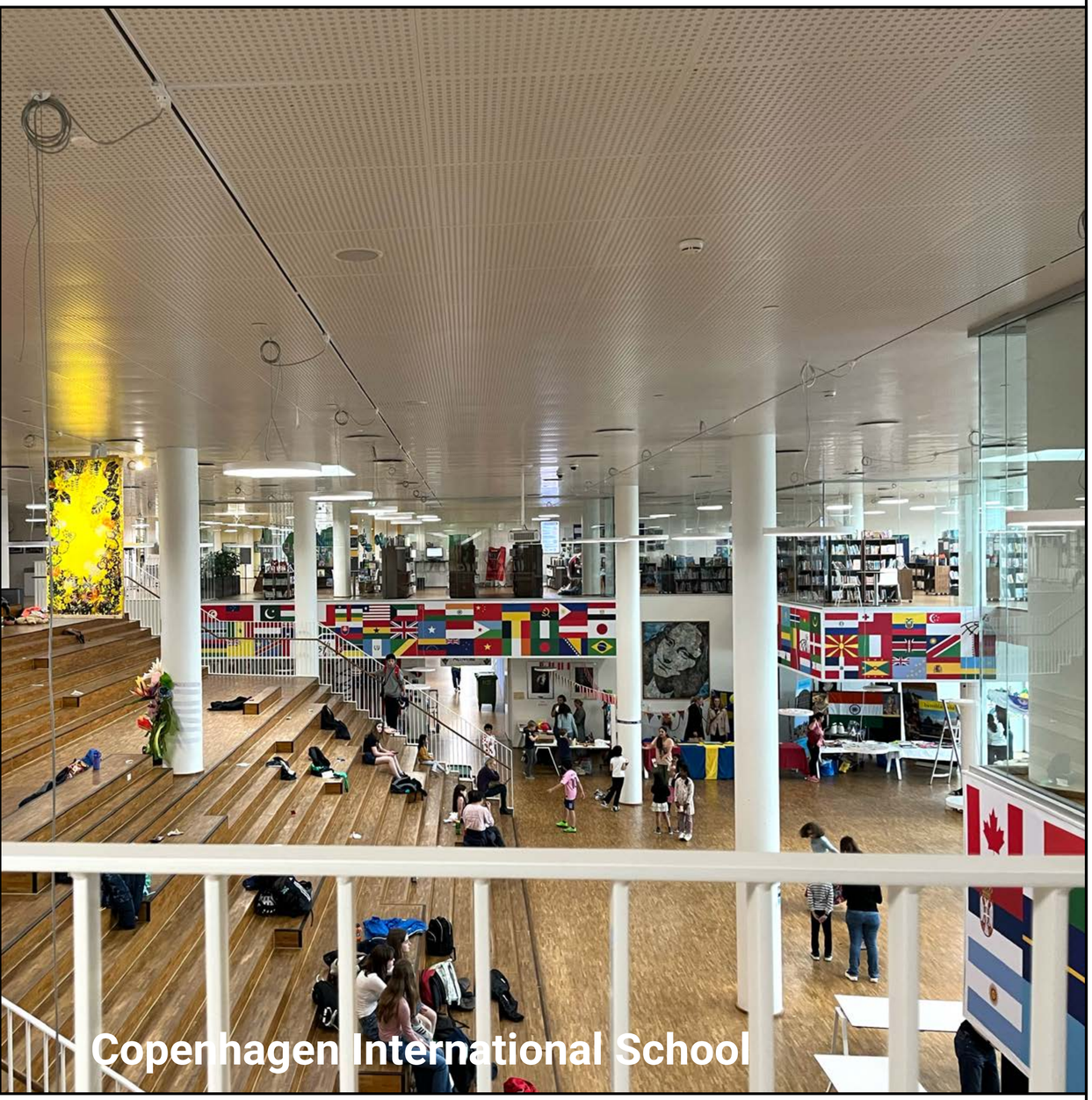

Copenhagen International School

A

ARHITEKTURA ZA ZNANJE IN RAZVOJ

doc. Mitja Zorc, izr. prof. Mojca Gregorski, asist. Tadej Urh

Predmet obravnava javne stavbe za izobraževanje, vzgojo in raziskovanje, njihovo vlogo v družbi in prostoru, tako skozi zgodovinsko izkušnjo kot v luči razpiranja potencialov za prihodnost. Obravnava tematike je interdisciplinarna, s kritičnim premislekom na osnovi aktualnih širših družbenih izzivov in ciljev trajnostnega razvoja kot ožje vezanih na področja vzgoje, izobraževanja in raziskovanja (demografske spremembe, vseživljenjsko učenje, raznolikost, vključenost, dostopnost, družbena kohezija, kompetence za 21. stoletje, družba znanja in digitalizacija / IKT, zdravje in dobro počutje, vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj, ...). Skozi postopek analize in spekulativnega oblikovanja ter na konkretnih primerih stavb preizprašuje obstoječe tipološke rešitve in raziskuje alternative za prihodnost. Pri predmetu bodo predvidoma sodelovali tudi vabljeni strokovnjaki s področij, povezanih z vzgojo in izobraževanjem ter predstavniki šol in vrtcev (oz. drugih institucij), katerih stavbe bi v okviru predmeta podrobneje obravnavali (in si jih predvidoma tudi ogledali).

ključni pojmi

stavbe za izobraževanje, vzgojo in raziskovanje, vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj, vseživljenjsko učenje, družba znanja in digitalizacija, raznolikost in vključenost

obravnavane tematike

vzgoja, izobraževanje, znanje – več-disciplinarni vidiki
vzgoja, izobraževanje, znanje - arhitekturni vidiki
sodobni učni prostori
arhitektura za vseživljenjsko učenje in vključenost

ARHITEKTURA

IP A-2

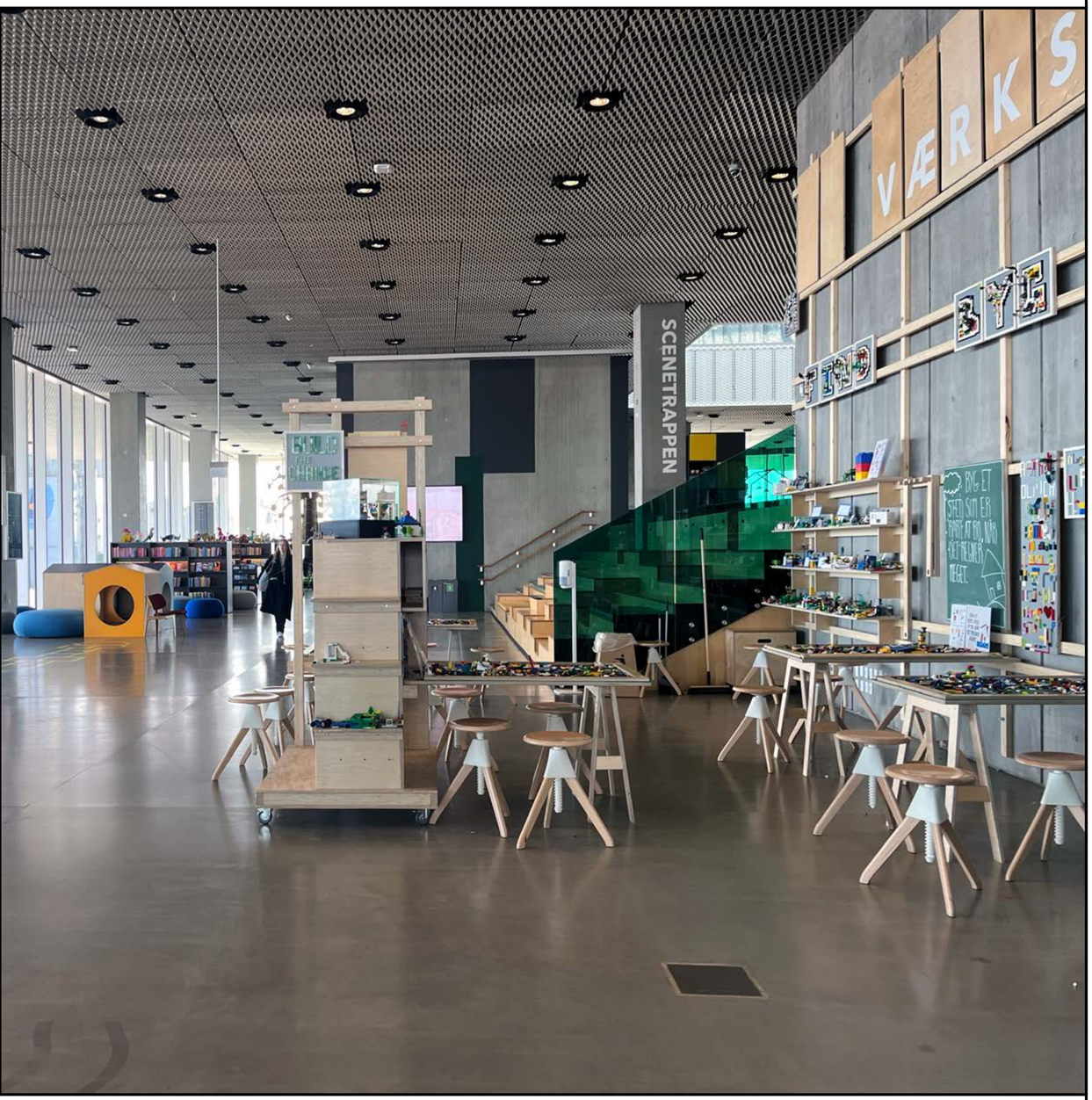

A

ARHITEKTURA JAVNIH STAVB IN SODOBNI DRUŽBENI IZZIVI

prof. mag. Tomaž Krušec, dov. Vid de Gleria, doc. Domen Zupančič

Predmet obravnava javne stavbe za različne vsebine, njihovo prihodnost in potencialno vlogo pri odzivu na sodobne družbene izzive in doseganju ciljev trajnostnega razvoja (17 ciljev trajnostnega razvoja kot jih opredeljuje OZN in z njimi povezane problematike – smiseln izbor glede na ožjo obravnavo). Stavbe obravnava skladno z načeli „Baukultur", visoke kulture gradnje Deklaracije iz Davosa (2018), katere kriteriji so dobro upravljanje, funkcionalnost, varovanje okolja in trajnostnost, ekonomska vrednost, družbena raznolikost in kohezija, skladnost z grajenim in naravnim kontekstom, krepitev prostorske identitete, lepota. Vsebinski poudarki pri predmetu se skozi leta spreminjajo, glede na aktualne družbene oz. prostorske izzive. Zato pri predmetu sodelujejo vabljeni strokovnjaki s specialističnimi znanji s področja obravnave. Predmet preizprašuje obstoječe paradigme pri snovanju javnih stavb, od tipološkega pristopa in programske pogojenosti prostorske zasnove, do procesov hibridizacije in zgoščevanja ter načel prilagodljivosti in vzpostavljanja prostorskih dominant.

ključne besede

arhitektura za umetnost in kulturo, arhitektura za šport in rekreacijo, arhitektura za sprostitev in turizem, arhitektura za zdravje in oskrbo, arhitektura za vključujočo družbo, javne stavbe

obravnavane tematike

izbor teme v študijskem letu oz. ciklu 2-3 let: umetnost in kultura / šport in rekreacija / sprostitev in turizem / zdravje in oskrba, družbeno središče, več-disciplinarni + arhitekturni vidiki teme

ARHITEKTURA

IP A-3

Kompleks Zollhaus, stanovanjska zadruga,
Kalkbreite, Zurich

B

ARHITEKTURA IN URBANI PROCESI

prof. mag. Tadej Glažar, asist. Vid de Gleria

Predmet se osredotoča na vlogo arhitekture v družbenih, ekonomskih in prostorskih procesih, ki se odvijajo v urbanih okoljih, od dezindustrializacije, preobrazbe infrastrukturnih omrežij, gentrifikacije, turistikacije, posledic podnebnih sprememb itd.. Arhitekturo obravnava kot integralni del teh procesov, kot dejavnost, ki sooblikuje urbano tkivo ter vpliva na bivanje v mestu - od prenove obstoječih do zasnove novih stavb, njihovega odnosa do javnega prostora, prilagajanja podnebnim spremembam in vse do vzpostavitve družbeno vključujočih procesov, ki temeljijo na participaciji prebivalcev v načrtovanju in oblikovanju prostora. Arhitekturni poseg je tako sprožilec urbanih procesov, ki rezultirajo v bolj ali manj vključujoča mesta. Poseben poudarek predmeta bo na razmisleku o interakciji arhitekture s prometno in zeleno infrastrukturo, javnim prostorom, raznolikimi družbenimi skupinami in nenazadnje soočanju arhitekture z ekonomskimi interesi. Študenti bodo z analizo domačih in tujih študijskih primerov preučili in se kritično opredelili do vloge arhitekture v izbranih primerih. Raziskovali bodo možnosti in omejitve sodelovanja arhitektk_ov pri razvoju odpornega mesta, od vzpostavljanja participativnih procesov, ki krepijo urbane skupnosti, do gradnje stavb, infrastrukturnih vozlišč in javnega prostora po načelih trajnostnega razvoja.

ključne besede

urbani procesi, odporno mesto, vključujoče mesto, javni prostor, generator, urbane krajine, arhitektura infrastrukture, trajnost, participacija

obravnavane tematike

arhitektura kot integralni del in/ali sprožilec urbanih procesov,
sodobni pristopi k načrtovanju stavb v urbanem prostoru,
arhitektura javnega prostora
arhitektura za vključujoče in odporno mesto,
arhitektura infrastrukture in zelenih sistemov

ARHITEKTURA

IP A-4

B

SPOMIN, TRADICIJA IN KONTINUITETA

prf. mag. Tomaž Krušec, doc. Matevž Zalar, doc. Miha Munda

Predmet raziskuje preplet tradicije in sodobnosti v arhitekturi ter preučuje načine, kako lahko znanja iz tradicionalne in vernakularne arhitekture prispevajo k inovativnim rešitvam za današnje izzive. Študentje bodo analizirali zgodovinske prakse, gradbene tehnike in lokalne arhitekturne značilnosti ter jih uporabili kot izhodišče za trajnostno in kontekstualno oblikovanje. Vsebina predmeta poudarja metodološki pristop k integraciji tradicionalnih arhitekturnih principov v sodobno prakso, pri čemer izpostavlja pomen materialov, podnebnih razmer in kulturnega konteksta. Skozi primere uspešnih arhitekturnih projektov bodo študentje spoznali, kako lahko tradicija služi kot vir inovacije. Predmet spodbuja kritično mišljenje, sposobnost analize in razumevanja arhitekturnega razvoja ter razvoj veščin za vključevanje trajnostnih rešitev v oblikovanje prostora. Pridobljene kompetence bodo omogočale študentom ne le poglobljeno razumevanje arhitekturnih praks preteklosti, temveč tudi praktične uporabnosti za njihovo implementacijo v sodobnem oblikovanju, kjer se povezujejo trajnostni, funkcionalni in kulturni vidiki arhitekture. .

ključne besede

tradicionalna arhitektura, ljudska arhitektura, odporna arhitektura, inovacija v arhitekturi, trajnostne gradbene prakse, lokalni materiali, podnebni vplivi na arhitekturo, arhitekturna identiteta

obravnavane tematike

Razmerje med tradicijo in sodobnostjo v arhitekturi; Zgodovinski razvoj tradicionalnih arhitekturnih praks; Razlike med akademsko in ljudsko arhitekturo; Analiza lokalnega konteksta pri oblikovanju prostora; Implementacija tradicionalnih principov v sodobno arhitekturo; Trajnostne značilnosti tradicionalnih gradbenih tehnik; Primeri arhitekturnih praks, ki uspešno povezujejo tradicijo in inovacijo; Arhitektura kot dialog med preteklostjo in prihodnostjo.

ARHITEKTURA

IP A-5

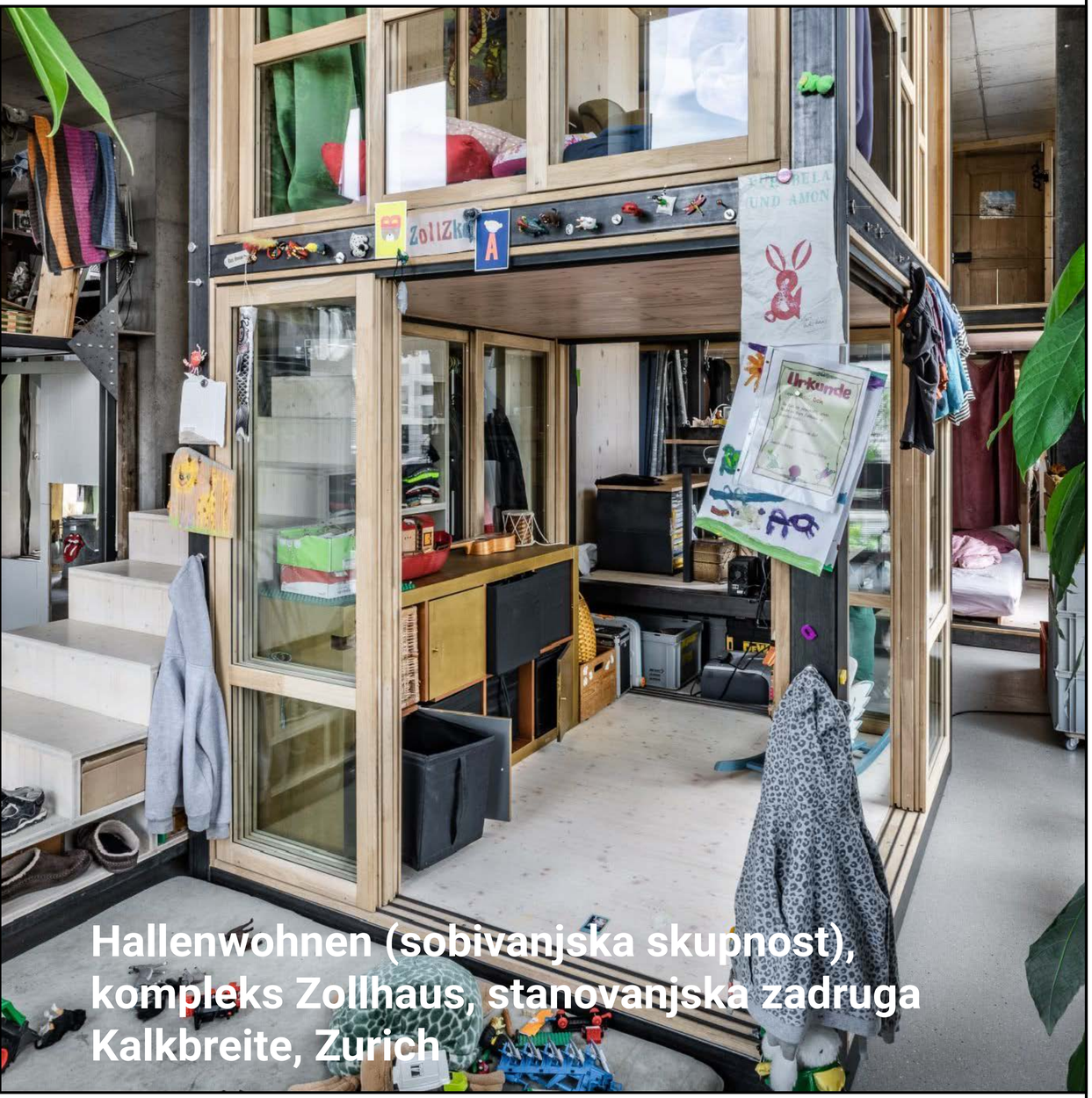

Hallenwohnen (sobivanjska skupnost), kompleks Zollhaus, stanovanjska zadruga Kalkbreite, Zurich

B

SODOBNE OBLIKE BIVANJA

prof. mag. Anja Planišček, doc. Anja Vidic, asist. Mina Hiršman

Predmet naslavlja vprašanja oblik bivanja in produkcije stanovanj v kontekstu družbenih, ekonomskih, tehnoloških in okoljskih razmer sodobnega časa. Obravnava organizacijske modele stanovanjske preskrbe in gradnje ter oblike bivanja, ki se odzivajo na naraščajočo neenakost v dostopu do stanovanj, demografske spremembe, tehnološko-informacijske inovacije, razvoj oblik dela na daljavo, pomanjkanje virov, naravne nesreče ter zdravstvene in družbeno-politične krize. Spodbuja razmislek o odzivni arhitekturi stanovanjskih stavb in stanovanj - njihovi prostorski, programski in tipološki artikulaciji ter tektonskem, tehnološkem in ekološkem ustroju. Predmet predstavlja relevantne primere zadnjih desetletij iz različnih geografskih in kulturnih kontekstov v urbanih, suburbanih in ruralnih okoljih. Organiziran je v tri tematske sklope: modeli stanovanjske preskrbe in stanovanjska politika, oblike bivanja ter arhitektura.

ključne besede

stanovanjska arhitektura, sodobne oblike bivanje, aktivna stanovanjska politika, modeli stanovanjske preskrbe za dostopnost stanovanj, skupnostne oblike organizacije gradnje in bivanja, sobivanje za različne generacije, spremenljivost in prilagodljivost stavb in stanovanj

obravnavane tematike

modeli stanovanjske preskrbe in vloga stanovanjske politike (socialna gradnja, stanovanjsko zadružništvo in drugi na skupnosti osnovani modeli, samoorganizirane oblike stanovanjske preskrbe itd.) oblike bivanja (bivanje skupaj, bivanje, ki vključuje in podpira, bivanje in delo, bivanje za določen čas - po naravnih nesrečah in družbeno-političnih konfliktih, bivanje v mestu, na podeželju in vmes, specifične oblike bivanja - “eko-bivanje”, bivanje brez avtomobilov, sobivanje itd.) arhitektura (spremenljivost in prilagodljivost

ARHITEKTURA IP A-6

Hong Kong Island, Andreas Gursky

B

MATERIALI IN PROCESI

doc. Rok Žnidaršič, asist. Katarina Čakš, asist. Tadej Urh

Predmet Material in procesi raziskuje vzročno posledični odnos med materialnostjo, tehnologijo gradnje, procesi v arhitekturi na eni strani in arhitekturno zasnovo na drugi. Vzajemni vpliv postavlja v središče konceptualnih, teoretskih in ekoloških premislekov o snovanju prostora in ga predstavi skozi premike v paradigmah gradnje in snovanja prostora na primerih iz zgodovine in sodobnosti. Ob razumevanju povezave med materialnostjo in arhitekturno zasnovo se v drugem delu predmeta odpirajo aktualna vprašanja rabe materialov: od razumevanja pomena virov materialov, poznavanja in preseganja ustaljenih sistemov in tehnologije gradnje, sodobnih eksperimentalnih praks in potenciala materialov, tehnologij in procesov prihodnosti. Predmet vzpodbuja razumevanje arhitekturnega snovanja kot večplastnega procesa, ki se napaja iz in spreminja zgodovino tehnologije gradnje, rabo materialov in njihov družbeni, ekonomski in okoljski pomen.

ključne besede

materialnost, zasnova, tehnologija, procesi, metode, zgodovina arhitekture, sodobni pristopi, eksperimentalno in tradicionalno

obravnavane tematike

povezava med materialnostjo, tehnologijo in arhitekturno zasnovo
kontinuitete in preskoki v tehnologiji gradnje
viri materialov danes
sodobne eksperimentalne prakse
arhitektura in okolje

ARHITEKTURA IP A-7

B

RAZŠIRJENE PRAKSE ARHITEKTURE

prof. Vasa Perović, doc. Anja Vidic, asist. Katarina Čakš

Termin “sodobna prostorska praksa" opisuje nabor različnih disciplinarnih aktivnosti, ki presegajo najbolj razširjeno arhitekturno dejavnost načrtovanja stavb. S spreminjajočo se družbeno vlogo stroke se spreminjajo tudi arhitekturne strategije in pristopi k doseganju specifičnih arhitekturnih ciljev. Predmet raziskuje in kaže, na kakšne načine lahko deluje sodobna arhitekturna praksa, kakšna je njena vloga v odnosu do spremenjenih družbenih okoliščin in kako se posledično spreminja njena produkcija, kakšen je bil razvoj arhitekturne prakse skozi čas, in obravnava spremembe, ki so vplivale na nove organizacijske modele in razvoj strategij v arhitekturi.
Predmet preučuje, kako lahko danes delujejo različne arhitekturne poddiscipline, kot so projektant arhitekture, prostorski načrtovalec, oblikovalec, teoretik, kritik, pedagog, kurator, aktivist, ipd, ..., ter kakšni so lahko novi organizacijski modeli teh dejavnosti in na kakšen način se lahko preklapljajo ali povezujejo. Poleg tega predmet raziskuje tudi manj uveljavljene ali povsem nove načine arhitekturnega delovanja ter iz njih izhajajočo produkcijo, kot na primer kulturne pobude in grajene spekulacije.
Obravnavani bodo primeri praks, ki presegajo ustaljene organizacijske modele in delujejo na področjih, ki presegajo standardno razumevanje arhitektovega dela in arhitekturnega objekta.

ključne besede

Razširjena arhitekturna praksa, moderatorske in kuratorske taktike, aktivistične taktike, konceptualna praksa, humanitarna strategija, načrtovanje procesov.

obravnavane tematike

Razvoj novih organizacijskih modelov arhitekturne prakse.
Sodelovanja med različnimi strokami, arhitekti, umetniki, znanstveniki ter obrtniki, in njihova hidbridizacija.
Raziskovanje alternativnih metod, strategij in tehnik.
Arhitekt kot pobudnik in razvijalec raziskovalnih platform.
Novi pristopi k izvedbi in uporaba nekonvencionalnih materialov.
Reciklaža arhitekture in nove oblike trajnostnosti.